

Finamira cuminaivla – accents differents

Il cussegli grond vul mantegnair scolas medias e professiunalas decentralas en las regiuns

DA MARTIN CABALZAR

■ Malgrà ch'il chantun ha l'incumbenza constituzionala da mantegniar ina repartiziun decentrala da scolas medias e professiunalas n'exclauda la regenza betg che singulas scolas stoppian vegnir serradas ils proxims onns pervi dal svilup demografic negativ. A questa intenziun è il cussegli grond s'opponì ier cleramein. Per evitar che singulas scolas vegnian simplamain serradas ha deputada *Silvia Casutt-Derungs* (pcd Foppa) vuli incumbensar la regenza d'elavurar e realizar entaifer ils proxims trais onns ina strategia per ina purschida decentrala da scolas medias e professiunalas. Era sche cusseglier guvernativ *Martin Jäger* è cunsciente da questa obligaziun constituzionala è el da l'avisi che la politica da furmaziun vertenta stoppia vegnir reflectada da nov, resguardand il svilup demografic. Per motivs da la qualitat da l'instrucziun e da las prentensiuns per ina gestiun economica na vegnia dentant strusch ad esser pussaivel da mantegnair a media vista tut ils lieus da scolaziun actuals. En il rom d'in rapport vul la regenza perquai examinar co la purschida decentrala existenta po vegnir mantegnida. Per quest intent stoppia ella elavurar ina strategia che mussia en tge firma ed en tge concepziun che questas scolas pon vegnir manadas viva-vant. «En quest connex sto era vegnir examinada ina concentratzion pussaivala da las purschidas da scolaziun resp. ina reducziun dal dumber da lieus da scola-

Contrahents en la debatta parlamentara en il cussegli grond: Deputada Silvia Casutt e cusseglier guvernativ Martin Jäger. FOTOS Y. BÜRKLI

ziun», ha argumentà cusseglier guvernativ *Martin Jäger*.

Deputads s'engaschan per ina scolaziun decentrala

Deputada *Silvia Casutt* (pcd Foppa) n'è betg cuntenta cun l'intenziun da la regenza. La finamira stoppia esser da man-

tegnair e rinforzar ils lieus existents da scola e betg da serrar e da centralisar las scolas. Il departament d'educziun stoppia surpigliar en quest connex ina rolla activa e betg surlaschar il svilup a la causalidad. Era las regiuns ed ils pertadars da las scolas sajan d'intimar da tschertgar soluziuns creativas e d'examinar novs

models da cooperaziun tranter las singulas scolas en las regiuns. Damaï che autters chantuns registreschian in grond augment dal dumber da scolars saja la recrutaziun da scolars ordaifer il chantun er ina varianta che stoppia vegnir examinada da rudent. Ina inventarisazuiun da las pussaivladads saja urgenta e betg d'in-

stradar pir suenter l'approvaziun da la nova gulivaziun da finanzas.

Ina incumbensa constituzionala

Deputà *Vitus Dermont* (pcd Foppa) pleedescha per ina repartiziun pli flexibla dals emprendists sin las differentas scolas professiunalas en las regiuns. Scolas en las regiuns na sajan betg automaticamain pli charas. Era per motivs linguistics e culturals na saja ina centralisaziun dals lieus da scola betg da beneventar. Plinavant duain las scolas medias regiunalas vegnir tractadas finanzialmain equivalentamain a la scola chantunala (incumbensa *Heinrich Berther*).

Elisabeth Mani-Hellstab (pbd Tavau) pretenda da la regenza il cler confess a favur da lieus da scola decentralas. *Duri Bezzola* (pld Engiadina Ota) pretenda ina strategia che tegnia era quint da l'optica regiunala. Sche la qualitat da la scola constettia possia esser tuttina al chantun co il manaschi vegnia finanzia. Era *Leta Steck-Rauch* (pld Ramosch) pleda per l'autonomia finanziala dal singul manaschi. Per *Jon Domenic Parolini* (pbd Suot Tasna) è «la serrada e la centralisaziun» da scolas nagina strategia per l'avegnir. El pleedescha per nizzegiar meglier las sinergias tras ina collauraziun pli intensiva tranter scolas medias e secundaras en la regiun. *Heinrich Berther* (pcd Cadi) è absolutamain dischillus da la posizion da la regenza che haja transfurmà l'intenziun da l'incumbensa *Casutt*. Sustegn chatta la regenza dentant tar *Peter Peyer* (ps Trin) che attesta las realitads.